

МЕДИЧНА БЛОГОДИДАКТИКА ТА МЕДІАОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК НОВІТНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦЯ

Юфименко В.Г.

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

У праці звернено увагу на навчальні можливості медіаджерел медичного та медико-філологічного спрямування, котрі наявні в інформаційному просторі як періодичні видання, сайти, блоги тощо.

Ключові слова: *медична блогодидактика, медіаосвітні технології, професійна компетентність, блог, сайт.*

This paper pays our attention on the educational opportunities of media sources of medical and medical-philological branches, such as periodicals, websites, blogs, etc.

Keywords: *medical blogidactics, media education technologies, professional competence, blog, site.*

Постановка проблеми. Осучасненню навчального процесу – через розмаїття медіаосвітніх технологій – сприяє розвиток медіадидактики. Вона має кілька складників і має гарні перспективи на майбутнє. Можливості медіаосвітніх технологій спонукають до їхньої активної пропаганди і поширення в середовищі навчальних закладів різних профілів підготовки. На часі активізувати напрацювання з медіадидактики вищої школи [1; 5; 10]. Сьогодні одне із складників медіадидактики - поняття блогодидактика - має кілька означень: педагогічна, науково-педагогічна, медична...[1; 15]. Це – відкритий перелік, оскільки наповнення професійно-орієнтованих блогів актуальними прикладами для навчального процесу й самоудосконалення набуває обертів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми засвідчує прискорений темп упровадження медіаосвітніх технологій у навчальному процесі вищої школи.

Технології медіаосвіти сьогодні передбачають залучення до навчального процесу як «традиційних» засобів масової інформації (періодичні видання, радіо, телебачення, кіно тощо), так і засоби новітніх інформаційних технологій. Фахове мовлення спонукає, зокрема, до звернення до наукового стилю дисертаційних праць медичної галузі, до публікацій з термінознавства [9; 11; 16; 18]. Тож наразі наша **мета** – привернути увагу до навчальних можливостей медіаджерел медичного спрямування, котрі наявні в інформаційному просторі як періодичні видання, сайти, блоги тощо. Технології їх використання опрацьовують різні медіапродукти відповідно до завдань освітнього процесу. Причому, саме медіаосвітні технології, котрі інтенсивно розвиваються останнім часом, посідають провідне місце і в самоосвіті особистості[7;12;13;14]. Наше завдання наразі – представити широкому освітньому загалу деякі медіаджерела медичного спрямування.

Виклад основного матеріалу. Із з'явою Інтернет-технологій до освітнього процесу почали залучати новітні технології, котрі свідчили про розвиток інтернет-дидактики. У грудні 2017 року в мережі Фейсбук було створено сторінку спільноти «Педагогічна блогодидактика» - для поширення передового досвіду педагогів-новаторів, котрі створюють власні блоги. Педагоги-блогодидакти отримали своє поле для поширення власного досвіду, ознайомлення з набутками колег. Сторінка прислужилася багатьом вчителям-предметникам. Особливо ж - молодим педагогам, котрі змогли самовдосконалюватись і набувати професійної компетентності з опертям на досвід старших - креативних, одержимих, натхненних колег. Можливості професійно-орієнтованого збагачення необхідними знаннями для розвитку і саморозвитку особистості практично безмежні, що й

засвідчують наведені приклади з педагогічної та науково-педагогічної блогодидатики [1].

Нове поняття «медична блогодидактика» з'явилося в освітньому просторі порівняно недавно. В Українській медичній стоматологічній академії викладачі курсу «Українська мова за професійним спрямуванням» продукують публікації, котрі відстежують мовно-термінологічні процеси в сучасній українській мові [4; 8; 11; 16; 18]. Медична термінологія розглядалася Т. Лещенко як об'єкт редагування і перекладу в медичних наукових текстах. У результаті аналізу було визначено найпродуктивніші способи словотвору медичних термінів. Результати дослідження можуть бути використані на заняттях з української мови за професійним спрямуванням у медичних освітніх закладах, вони мають важливе значення для формування професійних компетенцій випускників медичних закладів вищої освіти [3]. Так, у статтях Т.О. Лещенко [9; 11], розглянуто особливості редагування медичної літератури; виявлено та проаналізовано поширені лінгвістично-композиційні помилки, що трапляються в медичній періодиці, на прикладі журналу «Український стоматологічний альманах»; описано особливості роботи з фактичним матеріалом.

У статті «Складні випадки перекладу термінів терапевтичної стоматології» Т.О. Лещенко [11], визначено особливості першого етапу редагування медичного стоматологічного фахового журналу — аналіз теми авторського оригіналу. Сконцентрована увага на правописному аспекті стоматологічних термінів. Наведено приклади, вказано типові помилки, яких припускаються автори, коли представляють свої фахові дослідження. У групах майбутніх медиків на заняттях з української мови за професійним спрямуванням доцільно звернути увагу на виокремлені дослідницею критерії для вибору теми: 1) відповідність теми профілю видання та його призначенню; 2) конкретній цільовій аудиторії: видання для фахівців

різного профілю та відповідно до їхньої статусно-компетентної ролі в медичному закладі; 3) відповідність теми кваліфікації автора [2; 17; 6; 8].

Також, науковицею, завідувачкою кафедри українознавства та гуманітарної підготовки УМСА Т.Лещенко започатковано мікроблог у мережі Facebook (<https://www.facebook.com/profile.php?id=100026461282522>) щодо тонких нюансів уживання медичної професійної лексики. Регулярна публікація цих матеріалів - джерело професійного самовдосконалення для багатьох студентів і викладачів, які послуговуються медичною лексикою. Цей мікроблог - потужний чинник, який мотивує до самоосвіти.

Принадгдно подаємо перелік декількох видань, котрі виходять у різних країнах світу і які можуть бути цікаві майбутнім лікарям. (Зауважимо, що покажчик з медичної блогодидактики може постійно оновлюватися). Отже:

New England Journal of Medicine (<http://www.nejm.org/>) - американський науковий журнал, один із найстаріших медичних журналів у світі. Це - впливове періодичне видання із загальної медицини.

American Journal of Sports Medicine (<http://ajs.sagepub.com/>) - американський журнал спортивної медицини, офіційне видання Американського ортопедичного товариства спортивної медицини. Він містить оригінальні статті хірургів-ортопедів, котрі спеціалізуються в спортивній медицині, лікарів, спортивних тренерів і фізіотерапевтів.

European Journal of Physical and Rehabilitation Medicine (<http://www.ejprm.org/>) - італійський журнал, який публікує статті з фізичної медицини та реабілітації: редакційні статті, огляди, описи конкретних випадків, нотатки.

Journal of Sports Science and Medicine, Інтернет видання (<http://jssm.org/>) - журнал Турецького видавництва спортивної науки та медицини (JSSM). Це науковий електронний журнал, у якому публікують дослідні та оглядові статті, а також тематичні дослідження в галузі медицини і науки: редакційні статті, витяги з міжнародних та національних конгресів, конференцій і симпозіумів. Може функціонувати як відкритий форум для обговорення важливих питань із фаху. Матеріали статей можуть бути представлені не тільки у друкованому вигляді, а й з використанням відео, аудіо та інтерактивного програмного забезпечення, що значно полегшує сприйняття інформації, збільшує кількість аудиторії журналу.

Physical Therapy (<http://ptjournal.apta.org/>) - американський журнал, присвячений дослідженням у галузі фізичної терапії та суміжних галузях.

Human Movement Science (<http://www.journals.elsevier.com/humanmovement-science/>) - голандський журнал, який являє собою форум для представлення досліджень психологічних, нейрофізіологічних і біомеханічних аспектів людської життєдіяльності. Часопис широко використовують лікарі фізіотерапевти, спортивні тренери, анатоми та інші.

Journal of Physiotherapy (<http://www.journals.elsevier.com/journalof-physiotherapy/>). Це журнал фізіотерапії, який є офіційним періодичним виданням Австралійської асоціації фізіотерапії. Свою місію вбачає у публікуванні вагомих досліджень, впровадження яких матиме важливі наслідки для світової медицини.

Fizjoterapia Polska (<http://www.fizjoterapiapolska.pl/>). Статті, опубліковані у PJP, охоплюють широке коло питань, пов'язаних не тільки з фізичною терапією і кінезотерапією, а й з реабілітацією хворих з різними видами ортопедичних, травматичних, неврологічних, кардіологічних, геронтологічних, стоматологічних та інших розладів.

Science and Sports (<http://www.journals.elsevier.com/scienceand-sports/>). Журнал пропонує нові медичні, наукові та прикладні технічні дослідження у різних галузях медицини та інших спеціальностей схожого напрямку.

«УКРАЇНСЬКИЙ СТОМАТОЛОГІЧНИЙ АЛЬМАНАХ» (2000) (<https://dental-almanac.org/index.php/journal>) - український журнал, що пропонує ознайомитися із найсучаснішими світовими науковими впровадженнями в галузі загальної стоматології, ортопедичної стоматології та щелепно-лицевої хірургії.

Висновки. Періодичні видання, інтернет-джерела становлять значний галузевий інтерес для фахівців, можуть бути неймовірно корисними для додаткового навчання студентів, для підвищення рівня розвитку професійної компетентності. Їх доцільно рекомендувати до використання в навчальному процесі й для самоосвіти, вони надзвичайно ефективні у підвищенні рівня фахової компетентності впродовж життя [3]. Професійно-орієнтовані авторські сторінки в соціальній мережі дієвий спосіб підвищення фахової самоосвіти.

На прикладі сучасних наукових медіаджерел у різних медичних галузях, в тому числі й стоматологічній, ми пересвідчуємося, що фахові видання презентують величезну базу наукових досягнень людства за певний період (кожен випуск будь-якого видання), вони – чудовий резерв актуальних навчальних посібників з фаху.

Література

1. Білецький В. С., Онкович Г. В., Онкович, А. Д. Нове в медіаосвіті: науково-педагогічна блогодидактика // Прикарпатський вісник НТШ. Слово. – 2018. – № 4(48). – С.380-391. ISSN 2304-7402.
2. Лещенко Т. О. Елементи оптимізації викладання предмета "Українська мова за професійним спрямуванням" стоматологам-ортопедам на післядипломному етапі освіти / Т. О.Лещенко, Т. В. Шарбенко, В. Г. Юфименко // Досягнення і перспективи впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих медичних (фармацевтичному навчальних закладах України, присвяченої 160-річчю з дня народження І. Я.Горбачевського. – Тернопіль, 2014. – С. 265–267.
3. Лещенко Т. О. Пізнання України як спосіб соціалізації іноземних студентів / Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко // Мовні дисципліни в контексті розвитку сучасної вищої школи : матеріали Всеукр. дист. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Харків, 2014. – С. 179–180.
4. Лещенко Т. О. Продуктивна технологія опанування наукового стилю української мови в післядипломній освіті стоматологів / Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко // Мова в професійному вимірі: комунікативно-культурний аспект : матеріали міжнар. наук.-практ. онлайн-конференції. – Харків : НУЦЗ України, 2017. – С. 137–140.
5. Лещенко Т. О. Професіоналізм спілкування в структурі педагогічної майстерності викладача вищої медичної школи / Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко // Сучасні технології управління навчальним процесом у вищих медичних навчальних закладах : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2014. – С. 124–125.
6. Лещенко Т. О. Профілізація навчального процесу з "Української мови за професійним спрямуванням" зі студентами стоматологічного факультету - детермінанта формування інноваційного освітнього середовища / Т. О. Лещенко, Т. В. Шарбенко, В. Г. Юфименко // Актуальні питання якості медичної освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю : у 2-х т. – Тернопіль : ТДМУ "Укрмедкнига", 2016. – Т. 2. – С. 132–133.
7. Лещенко Т. О. Профільна адаптація самостійної роботи студентів як технологія навчання предмета "Українська мова за професійним спрямуванням" / Т. О. Лещенко, Т. В. Шарбенко, В. Г. Юфименко // Інноваційні технології в організації самостійної роботи студентів медичних освітніх закладів : матеріали навч.-наук.конф. з міжнародною участю. – Полтава, 2017. – С. 83–85.
8. Лещенко Т. О. Профільна інтеграція навчальної діяльності клінічних ординаторів стоматологів-ортопедів у процесі вивчення предмета "Українська мова за професійним спрямуванням" / Т. О. Лещенко, Т. В. Шарбенко, В. Г. Юфименко // Удосконалення якості підготовки лікарів у

сучасних умовах : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 24 березня 2016 р. – Полтава, 2016. – С. 121–124.

9. Лещенко Т. О. Редагування медичних наукових текстів - невід'ємна компетенція мовної підготовки лікаря / Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко // Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи : збір. статей III Міжнар. наук.-практ. конф., Полтава, 31 травня-01 червня 2018 р. – Полтава : Вид-во "Астрая", 2018. – С. 155–160.

10. Лещенко Т. О. Особливості мовної підготовки іноземних студентів вищих медичних навчальних закладів України / Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко // Європейський вибір - невід'ємна складова розвитку вищої медичної освіти України : матеріали навч.-метод. конф. – Полтава, 2013. – С. 111–112.

11. Лещенко Т. О. Складні випадки перекладу термінів терапевтичної стоматології / Т. О. Лещенко, Т. В. Шарбенко, В. Г. Юфименко // Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи : зб. статей I Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, Полтава, 11–12 травня 2016 р. / М-во охорони здоров'я, ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», Інститут психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. – Харків : ТОВ «Тім Пабліш Груп», 2016. – С. 115–123.

12. Лещенко Т. О. Соціально-культурна адаптація іноземних студентів англomовної форми навчання у процесі навчання української мови як іноземної на початковому етапі / Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко // Інновації та традиції у мовній підготовці іноземних студентів : тези доп. міжнар. наук.-практ. семінару. – Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2018. – С. 140–143.

13. Лещенко Т. О. Українська мова як інструмент професійної адаптації студентів-іноземних громадян в Україні / Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко // Актуальні питання медичної (фармацевтичної) освіти іноземних громадян: проблеми та перспективи : збірник статей навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 22 листопада 2018 р. – Полтава, 2018. – С. 54–56.

14. Лещенко Т. О. Шляхи удосконалення мовної підготовки іноземних студентів / Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко, О. М. Шевченко // Актуальні питання суспільно-гуманітарних наук та історії медицини : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., м. Чернівці, 11-12 жовтня 2018 р. – Чернівці, 2018. – С. 111–113.

15. Медіакомпетентність фахівця : колективна монографія / за наук. ред. д. пед. наук, проф. Онкович Г.В. // Онкович Г.В., Горун Ю.М., Литвин Н.О., Нагорна К.А. та ін. – К.: Логос, 2013. – 260 с.

16. Окрема технологія опанування науковим стилем української мови в післядипломній освіті стоматологів / Т. О. Лещенко, Т. В. Шарбенко, О. С.

Павленкова, В. Г. Юфименко // Сучасні технології управління навчальним процесом у вищих медичних навчальних закладах : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2014. – С. 122–123.

17. Шевченко О. В. Особливості педагогічного спілкування з іноземними студентами / О. М. Шевченко, В. Г. Юфименко // Навчання іноземних студентів в Україні: традиції,реалії,перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конференції з міжнар. участю. – Полтава : ПДАА, 2015. – С. 46–50.

18. Юфименко В. Г. Мовні аспекти правильного ведення наукової дискусії на медичних конференціях, семінарах, симпозіумах / В. Г. Юфименко // Медична наука - 2010 : матеріали Всеукр. наук. - практик. конф. – Полтава, 2010. – С. 148.